

GRYTSTRIANGELN – TRE DAGAR GENOM GRYTS SKÄRGÅRD

Vinden avgör inte bara tempot utan också vägen. Grytstriangeln binder samman Ekön, Harstena och Häradskär i en tredagars paddelrutt där hällar, strandhugg och övernattningar på öarna sätter rytmen.

Vid Ekön görs kajakerna klara vid vattnet. Framför paddlarna väntar tre dagar mellan små skär, öppet vatten och klippor slipade av inlandsisen.

Här passerar man inte skärgården på avstånd. Man tar sig in i den med paddeltag och strandhugg. Grytstriangeln går genom Gryts skärgård och startar vid Ostkustenkajaks kajakcenter vid Ekön. De flesta lägger upp den som en tredagarstur med två övernattningar.

– Det är blandningen av små skär, större öar och öppet hav. Du får med alla delar egentligen, säger Christian Swanson på Ostkustenkajak.

NÄR VINDEN STYR VÄGEN

Grytstriangeln gör det lättare att planera paddlingen utan att ta bort friheten. Ekön, Harstena och Häradskär ger riktningen – väder och vind avgör resten.

Paddlaren vet vilka platser som väntar, men inte exakt var kaffet smakar bäst, var vinden tvingar fram en annan väg eller vilken ö som blir nattens lägerplats. För Christian är det växlingen mellan öar, sund och öppnare vatten som gör rutten värd att paddla. Här finns större öar att gå iland på, mindre skär med slipade hällar och skyddade sund där kajaken glider nära klipporna.

Mellan öarna märks det orörda tydligt: få hus, obebodda skär och klippor där man kan stanna för lunch eller nattläger.

FRÅN EKÖN MOT HARSTENA

De flesta startar vid Kustcamp Ekön, där Ostkustenkajak har sitt kajakcenter. Där går paddlarna igenom utrustning, säkerhet och dagens väder. Även vana paddlare med egna kajaker söker sig hit för att få råd om vindar, vägval och vilka sidor av öarna som passar bäst för dagen.

Redan från Ekön finns skärgården nära inpå. Många paddlar först norrut mot Harstena, men rutten anpassas efter dagens förhållanden. Med stopp längs vägen tar paddlingen från Ekön till Harstena totalt omkring fem timmar. På vägen finns öar, sandstränder och mindre skär för lunch eller vila.

På väg mot Harstena är Gubbö Kupa ett av de stopp Christian helst rekommenderar. Efter cirka 2-2,5 timmars paddling kan paddlarna gå iland, ta sig upp på höjden och se skärgården

breda ut sig åt flera håll. Därifrån återstår ytterligare omkring 2,5 timmars paddling till Harstena.

Från kajaken ligger man nära vattnet, med öarna i ögonhöjd. Uppe på platån ser man rutten ovanifrån: öarna, sunden, hällarna och vidare ut mot Harstena och Häradskär.

– Det händer något när man är där uppe. Man sitter bara och njuter av naturen och ser alla dessa öar, säger Christian Swanson.

På Harstena byts de öppna vattnen mot röda båthus, små gångar, bageri och ett äldre skärgårdssamhälle. Många sover i tält, andra bokar stuga.

MOT FYREN PÅ HÄRADSKÄR

Därifrån fortsätter många söderut mot Häradskär, en paddling på omkring fyra timmar med stopp längs vägen. Längs rutten möter paddlarna skär, sund och platser som Ytterö, Laxvarp och Skräckskär innan fyren på Häradskär blir nästa tydliga riktmärke.

På Häradskär blir fyren mer än ett riktmärke. Den påminner om öns tid som lotsplats och om sjöfarten i havsbandet. På delar av rutten följer paddlarna också den gamla Kung Valdemars segelled, där havet länge varit en färdväg mellan öar och fiskesamhällen.

När man kliver ur kajaken efter flera timmar på vattnet märks det i kroppen.

– Du kliver upp på hällarna, blöt om fötterna och sedan torkar det på någon minut. Man ser fotavtrycken på klipporna, säger Christian.

TRYGGARE VÄGVAL MED LOKAL KUNSKAP

Grytstriangeln kräver inte elitnivå, men den passar inte som första tur för den som aldrig paddlat. Viss paddelvana, sjövana och koll på vädret behövs. Utrustning går att hyra hos Ostkustenkajak.

Ostkustenkajak följer väderprognoser, pratar med kunderna om vägval och stoppar uthyrning när förhållandena blir för tuffa.

– Vår styrka är att jag har bott här länge och paddlat mycket, så jag har koll på området, säger Christian.

Dag tre paddlar många tillbaka mot Ekön i lugnt tempo. Christian räknar med omkring fyra timmar, men betonar att klockan inte ska styra. Paddlarna stannar, fikar, äter lunch och låter dagen följa vattnet. Den som hyr kajak kan lämna den på stranden även senare på kvällen.

När båtarna gått in i hamn, vinden lagt sig och ljuset sjunker över vattnet blir skärgården tystare. Därför återkommer Christian gärna till kvällspaddlingen.

NÄR SKÄRGÅRDEN SITTER KVAR I KROPPEN

Efter tre dagar pratar paddlarna sällan mest om sträckan. De minns stoppen, hällarna, fyren, maten på klippan och tystnaden mellan öarna.

Christian märker skillnaden när de kommer tillbaka till Ekön. Många har kommit dit direkt från bil, buss och vardagstempo. Efter några dagar på vattnet låter samtalet annorlunda.

När kajakerna dras upp på stranden vid Ekön igen sitter mer än kilometrarna i kroppen: rytmen från paddeltagen, saltet på huden och dagarna utan fasta tider.

– Efter en, två, tre dagar när de kommer tillbaka så är det stor skillnad faktiskt. De har liksom landat i sig, säger Christian Swanson.

PADDLA GRYTSTRIANGELN I SOMMAR

Grytstriangeln är en paddelrutt genom Gryts skärgård med start vid Ostkustenkajaks kajakcenter vid Ekön. Turen binder samman Ekön, Harstena och Häradskär och läggs ofta upp på tre dagar med två övernattningar. Sträckan är omkring 40 kilometer, beroende på vägval, väder och antal stopp.

Rutten passerar bland annat Gubbö Kupa och kan, beroende på vind och vägval, gå via platser som St. Skällö, Ytterö, Laxvarp och Skräckskär.

Den som paddlar bör ha viss paddelvana och sjövana. Turen kan genomföras på egen hand, med guide eller med råd från Ostkustenkajak kring utrustning, väder och vägval.

Mer information: ostkustenkajak.se